

Новий рік – одне з небагатьох свят, що об'єднує все людство. За всіх часів у різних народів існували й існують свої традиції зустрічі Нового року та своя святкова атрибутика.

В Україні традиція новорічного святкування має особливо непросту та тривалу історію: наші прадіди у різний час святкували новий рік і в березні, і у вересні, і у січні – та й тепер 2 рази.

Традиційна новорічна обрядовість українців – це ціла низка зимових свят, серед яких виділяється період дванадцятидення з кульмінаційними точками 25 грудня (Різдво), 1 січня (Новий рік) і 6 січня (Хрещення) за старим стилем. Навколо цих дат церковного та громадянського календаря протягом віків склався надзвичайно багатий комплекс звичаєвості. Останній день старого і перший день нового року українці відзначали як свята Меланки (Маланки) і Василя. На відміну від Різдва і Хрещення, ці дні не мали важливого значення в релігійному календарі, тому в їхній обрядовості майже не помітно церковних мотивів.

В Україні традиційним святковим символом на Новий рік тривалий час була не зелена ялинка, а «дідух». Виготовляли його з кулів або з першого зажинкового снопа.

Його ставили у світлиці напередодні багатої куті. Свою обрядову роль він виконував протягом усіх різдвяних свят. Дідух символізував спільного предка.

Всі знають приказку про те, що як Новий рік зустрінеш, так його і проведеш. Але є один маловідомий факт – ця приказка, як і традиція дарувати подарунки, зародилася ще в Стародавньому Римі.

Перші свідчення про традиції наряджати ялинку відносяться до початку XVII століття. Ялинку вперше почали вбирати в Ельзасі. Тільки уявіть собі, в 17 столітті вже святкували Новий Рік. Ялинку прикрашали трояндами, яблуками та печивом. Пройшли роки, і замість яблук та солодоців людство вигадало наряджати ялинку кольоровими кульками.

Першу кульку для новорічного дерева виготовили складуви у Саксонії в XVI столітті. Однак масове виробництво ялинкових прикрас розпочалося лише 150 років потому.

Історія новорічної ялинки дуже давня і бере початок від гунів, однак першими справжні різдвяні ялинки почали встановлювати у Страсбурзі на території сучасної Франції. Сталося це не так давно – лише у XVII столітті.

Гірлянда з лампочками для прикраси новорічної ялинки була вперше використана в 1895 році в США. Їй прикрасили дерево, встановлене перед Білим Домом.

Спочатку Новий рік зустрічали в березні. Ви запитаете: «Чому саме в березні»? А ось чому: в березні починалися польові роботи. А вже в 46 році до н.е. Юлій Цезар захотів перенести святкування Нового Року на 1 січня. Юліанський календар, котрий був названий в його честь, поширився по всій Європі.

До 1492 року Новий Рік на Русі наступав у березні. Довгий час після цього він відзначався 1 вересня, але за наказом Петра I святкування Нового Року було офіційно призначено на 1 січня.

А ось в ескімосів взагалі точної дати немає, вони святкують Новий рік з приходом першого снігу.

В СРСР з 1918 по 1935 рік прикрашати на Новий Рік ялинку було заборонено, так як радянська влада тієї епохи активно боролися з усіма проявами релігії, а традиція наряджати ялинку нерозривно пов'язана з Різдвом.

Новорічними вічнозелені дерева стали називати комуністи, щоб стерти народну пам'ять про «заборонені» свята і зробити ялинку всього лиш символом наступного року, а Віфлеємську зірку – п'ятикутним символом СРСР. Придумав це Сталін, ще в 1935 році.

Вперше політ Санта-Клауса на санях в оленячій упряжі описав у 1819 році письменник з Америки Вашингтон Ірвінг.

Таємниця різдвяних панчох. Звичай цей давній і пов'язаний зі Святим Миколаєм. За легендою, цей добродій підкинув родині бідняка через димар три мішечки золота. Вони закотилися у черевики, що сушилися біля каміна.

Одна з найвідоміших різдвяних прикрас в Англії – омела. І хоч це паразитична рослина, що висить клубками на деревах, предки англійців вважали її священною, адже вона лишалася зеленою і в найлютіші морози.

Перша новорічна листівка була надрукована в Лондоні у 1843 році. І саме після цього з'явилася та сама традиція з обміном листівок.

У кожній країні свої звичаї і відрізняються від звичних нам.

У Греції існує традиція, згідно з якою голова сім'ї у новорічну ніч повинен розбити стиглий гранат об стіну будинку зовні. Чим далі розлетяться зерна, тим більше в новому році у сім'ї буде щастя.

Італійці, особливо жителі провінційних міст, неухильно дотримуються старої традиції – викидати в новорічну ніч всякий непотріб прямо з вікон.

По-своєму відзначають Новий Рік і кубинці. 31 грудня вони наповнюють водою весь наявний в будинку посуд, і після півночі всю цю воду вихлюпують, як би змиваючи тим самим старі гріхи.

В Тибеті на Новий Рік існує традиція пекти пиріжки і роздавати їх усім перехожим. Чим більше роздаси, тим кращим буде для тебе новий рік.

У Бразилії на Новий Рік завжди варять традиційний суп з сочевицею, яка в цій країні символізує благополуччя і сите життя.

У Болгарії на Новий Рік заведено дарувати одне одному кизиліві палички.

А ось монгольський Дід Мороз не відрізняється бородою з вати і звичним «Охо-хо-хо». Він скромний, адже приходить до діток в звичайному костюмі скотаря. Головне – не переплутати хто є хто.

Ось так, у кожній країні свої традиції, свої правила.